

# STUDIEPROSJEKTET «FRELSE IDAG»

av

GUNNAR STÅLSETT

I 1968 vedtok Kirkenes Verdensråds Kommissjon for Verdensmisjon og Evangelisering (CWME) at temaet for den neste store misjonskonferanse skulle være «Frelse idag». Møtet ble først planlagt å finne sted i Indonesia, men ble for en tid siden flyttet til Bangkok.

Selve temaet er så sentralt og aktuelt som det er mulig å finne det. Vil møtet føye seg inn i rekken av de store økumeniske misjonsmøter: Edinburgh 1910, Jerusalem 1928, Tambaram 1938 og Mexico City 1963? Ved alle disse møter ble det nedlagt et energisk arbeide for å klargjøre hvorledes misjons- og evangeliseringsoppdraget best skulle kunne utføres. Ved Bangkok-møtet kommer det til å dreie seg enda mer om hva frelsesbudskapet er for det moderne menneske.

En rekke studiegrupper knyttet til misjonsråd, økumeniske institutter, universiteter o. l. har vært opptatt med et forberedende studiarbeide. Rapporter fra slike grupper rundt om i medlemskirker i hele verden viser at det nedlegges mye arbeide for å frembringe et vesentlig resultat fra misjonskonferansen.

På nordisk hold har man både i Danmark og Sverige og Norge hatt spesielle studier i gang omkring dette tema. Den norske gruppe er oppnevnt av Egede Instituttet og Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke i fellesskap. Medlemmer er: prof. dr. theol. Edvin Larsson, misjonsprest Ingolf E. Hodne, misjonsstudent Tor Jørgensen, bibelskolelærer Sigvart Riiser, gen.sekr. Gunnar Stålsett (formann) og dosent dr. theol. Andreas Aarflot. Fra 1. jan. 1972 fungerer forskningsstipendiat B. T. Oftestad som gruppens sekretær. Medlemmer av studiegruppen har utarbeidet ressurs-

dokumenter om det bibelske materiale til frelsesforståelsen, om humaniseringsaspektet i nyere misjonsteologisk debatt og om dialogen mellom kristendommen og religionene. Man regner med at bidraget fra norsk side vil være ferdig utarbeidet i mai i år. I september skal det arrangeres en konsultasjon i Oslo for deltakerne fra samtlige grupper i Norden med sikte på en eventuell samordning av synspunkter og anliggender før møtet i Bangkok. Det er også planlagt en etterfølgende nordisk konferanse for å vurdere materialet fra Bangkok-møtet.

Fra Kirkenes Verdensråds side er det den amerikanske teologen dr. Thomas Wieser som leder studieprosjektet. Foruten å være i kontakt med studiegrupper i alle deler av verden — han har også vært i Norge til en konferanse — har han hatt ansvar for en rekke konsultasjoner på lokalt og regionalt plan. Dessuten har det vært arrangert arbeidsmøter sentralt for deltakere fra medlemskirker rundt om i verden. Slike møter ble arrangert i august og desember 1969. I mars i år foregikk det en mindre konsultasjon mellom staben og noen få fremtredende nytestamentlige teologer i Bossey (Sveits). Helt siden studieprogrammet ble startet, har de sentrale organer i KV hatt kontroll med studiet ved regelmessige rapporter til CWME og til Sentral- og Eksekutivkomiteen.

Staben startet studiet ved å presentere for medlemskirkene et dokument som antyder en rekke aktuelle saksområder under temaet «Frelse idag».

I en artikkel i mai 1971 (EPS This Month, WCC s. 4f) gir dr. Wieser en fremstilling av hvilke spørsmål som har reist størst debatt i studieprosessen. Her nevner han dialogproblematikken, det moderne menneskes frelsesforståelse, kirkens plass i frelsesgjerningen og forholdet mellom det å bringe frelse og det å skape humane kår for mennesker. Temaet i seg selv antyder spenningen mellom frelsen som et bibelsk begrep med et historisk gitt innhold, og det moderne menneskes oppfatning av sitt eget behov for frelse og arten av denne frelse. En vesentlig oppgave i selve studiet blir derfor å besvare det gamle spørsmål om hvordan frelsen kan forkynnes for det moderne menneske.

Man har forsøkt i denne globale studieprosess å registrere det moderne menneskes lengsel, nød, skrik, leting og håp, for ved dette om mulig å danne seg et bilde av hvorledes mennesker i dag i de forskjellige sosiale, kulturelle, politiske og religiøse situasjoner opplever sitt eget frelsesbehov. En rekke rapporter gir språklig, historisk analyse av frelsesbegrepet i forskjellige språk- og kulturkretser. Staben har også gitt ut et dokument på 140 sider med tittelen «Frelse idag og samtidens erfaringer – En samling av tekster for kritisk studium og refleksjon». Her finnes utdrag fra moderne litteratur, prosa, lyrikk, «beat-tekster» av forskjellige slag, frihetsmanifeste o. l. Man kan vel si at hittil er «idag»-aspektet det som synes å ha opptatt studieledelsen i Genève mest. Men det bibelske materiale kommer nå sterkere inn i bildet.

Det ligger en åpenbar fare i et opplegg av denne art. Man kan falle for fristelsen til å operere med et frelsesbegrep som på forhånd er definert som «svaret på menneskers aktuelle behov». Deretter kartlegger man disse behov, og så gir svaret seg. Det man skjønner ligger bak en slik metode, er ønsket om å være relevant, dvs. virkelig å nå inn med frelsesbudskapet til mennesker idag slik at de ser at dette angår dem. Men faren er at man eventuelt når inn med noe som ikke er identisk med det bibelske og historisk gitte budskap om frelsen i Jesus Kristus. En annen åpenbar fare er at de store divergenser i metode og innhold i de rapporter som kommer inn, kan føre til at man gir opp å finne frem til et noenlunde éntydig frelsesbegrep. En slik utgang vil skape ytterligere spenning innenfor misjonstenkningen idag. Men man står også i fare for å distansere seg fra misjonsavdelingens egen målsetting og Kirkenes Verdensråds basis. Misjonsavdelingens formål, slik dette ble formulert i 1961 ved integreringen av Det Internasjonale Misjonsråd i KV, lyder: «å fremme forkynnelsen av evangeliet om Jesus Kristus med det formål at alle mennesker kan komme til tro på ham og fri frelst.» Og fra KV's egen basis, slik den ble omformulert på det samme møte i KV etter en vesentlig innsats fra norsk side, siterer vi: «Kirkenes Verdensråd er et fellesskap av kirker som bekjenner Jesus Kristus som Gud og Frelser i overensstemmelse med Skriftene . . .»

Med den sterke grad av internasjonalisering som idag er et faktum også i kirkenes liv, er det uunngåelig at en konferanse av dette omfang på lengre sikt vil ha betydning for utviklingen innenfor og i mellom en rekke kirker, såvel som for deres misjonsarbeide. Av denne grunn — og fordi Den norske kirke både har noe å gi og noe å lære — ønsker vi å delta i utformingen av Bangkok-møtets misjonsprofil.